

Semestrálna práca z predmetu vývoj aplikácií pre mobilné zariadenia

a informatiky

APLIKÁCIA PRE ÚČELY ENVIROMENTALISTIKY

Vypracoval: Jakub Gubány

Študijná skupina: 5ZYI24

Akademický rok: 2024/2025 V Žiline dňa 4.4.2025

Obsah

Úvod	2
Analýza navrhovanej aplikácie	3
Prehľad podobných aplikácií	3
Návrh architektúry aplikácie	7
Návrh vzhľadu obrazoviek	10
Zoznam zdrojov	19

Úvod

V dnešnej dobe čelíme čoraz väčšiemu problému s nelegálnymi skládkami odpadov a znečistením životného prostredia v našom okolí, ktoré negatívne ovplyvňuje zdravie ľudí, ekosystémy a kvalitu života. Aplikácia, ktorú predstavujem, je nástrojom, ktorý pomáha riešiť tento problém a podporuje komunitnú angažovanosť pri ochrane životného prostredia. Jej hlavnou myšlienkou je umožniť používateľom nahlasovať nelegálne skládky a znečistené oblasti v ich okolí, a zároveň ponúknuť možnosť zapojiť sa do dobrovoľníckych činností zameraných na čistenie týchto lokalít.

Motiváciou pre vytvorenie tejto aplikácie bola moja túžba prispieť k ochrane prírody a podnietiť ľudí k aktívnemu zapojeniu sa do riešenia environmentálnych problémov. S rastúcim množstvom odpadkov na verejných priestranstvách a v prírode je nevyhnutné zabezpečiť efektívnu a jednoduchú cestu, ako môžu jednotlivci identifikovať a nahlasovať znečistené oblasti. Okrem toho je kľúčové podporiť dobrovoľníkov a organizácie, ktoré sa podieľajú na vyčistení týchto lokalít.

Cieľom mojej práce je navrhnúť a implementovať mobilnú aplikáciu, ktorá umožní používateľom nahlasovať ilegálne skládky a zapájať sa do aktivít zameraných na čistenie týchto miest. Aplikácia bude obsahovať funkcie ako interaktívna mapa na zobrazenie nahlásených lokalít, možnosť prihlásiť sa ako dobrovoľník a sledovať pokrok v riešení environmentálnych problémov. Okrem toho bude aplikácia motivovať používateľov k väčšiemu zapojeniu sa prostredníctvom bodového ohodnotenia za každú vyčistenú lokalitu, čo vytvorí motivačný mechanizmus na zvyšovanie aktivít v boji proti znečisteniu. Týmto spôsobom bude aplikácia podporovať ekologické povedomie, spoločenskú zodpovednosť.

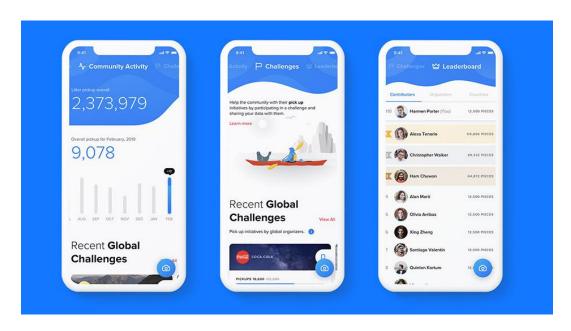
Analýza navrhovanej aplikácie

Aplikácia bude mať za cieľ zlepšiť a skrášliť životné prostredie kdekoľvek. Používatelia budú motivovaný získavaním bodov za vyčistenie každej skládky (+10 bodov) a budú si môcť pozrieť svoje postavenie v priečke všetkých používateľov s ich doposiaľ získaným skóre. Používateľ si jednoducho vyberie na mape miesto, ktoré chce vyčistiť, pridá si toto miesto do kategórie naplánovaných upratovaní, uprace ho a následne označí za upratané. V prípade, že používateľ spozoruje skládku v prírode, má možnosť túto skládku v aplikácii nahlásiť, tým, že sa lokalizuje a na mape sa vytvorí bod presne na jeho pozícii prípadne môže túto lokáciu zadať do aplikácie neskôr, no aplikácia vyžaduje GPS súradnice skládky.

Rola je v aplikácii len jedna, a to rola používateľa.

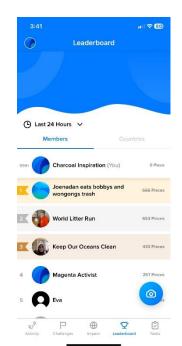
Prehľad podobných aplikácií

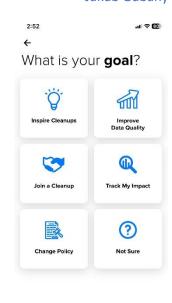
1. Najznámejšou je aplikácia s názvom Litterati

Náhľad aplikácie Litterati

Náhľad do aplikácie z môjho mobilného zariadenia

Litterati je globálna platforma, ktorá umožňuje používateľom odfotiť a nahlásiť odpadky. Aplikácia využíva fotodokumentáciu na sledovanie a mapovanie znečistených lokalít po celom svete. Je zameraná na zlepšenie verejného povedomia o environmentálnych problémoch a umožňuje používateľom prispievať k environmentálnym aktivitám.

Medzi hlavné funkcionality patria :

- a. **mapovanie odpadkov**: Používatelia odfotografujú odpad a priradia ho k určenej lokalite
- b. **zdieľanie dát**: Fotografie a informácie o odpadkoch sú zdieľané s komunitou a môžu byť použité na sledovanie pokroku v čistení miest,
- c. **štatistiky a analýza**: Aplikácia poskytuje štatistiky o množstve a type odpadu, ktorý bol nahlásený.

Výhodou aplikácie je široká užívateľská základňa (primárne v USA), motivácia k súťaživosti medzi používateľmi aplikácie a sledovanie celosvetového pokroku v zbieraní odpadu.

Nevýhodou je, že okrem spojených štátov nie je moc propagovaná v iných častiach sveta, aplikácia Vám "nedohodí" ľudí, s ktorými by ste sa v zbieraní odpadu pretekali a viacmenej je aplikácia v našich končinách "mŕtva".

Porovnanie s mojou aplikáciou :

Hlavné zameranie aplikácie Litterati je na dokumentovanie jednotlivých kúskov odpadu, ako sú obaly, fľaše či cigaretové ohorky. Používateľ každý kus odfotí, označí ho značkou (napr. typ odpadu, značka výrobku) a priradí polohu. Dáta z Litterati sa využívajú na analýzy pre firmy a mestá, aby mohli prijať konkrétne opatrenia proti odpadu. Zatiaľ čo moja aplikácia zaznamenáva na mape väčšie skládky a obyvatelia z okolia sa môžu spolupodieľať na ich odstránení.

2. Druhou najznámejšou aplikáciou je aplikácia TrashOut

TrashOut je celosvetová environmentálna aplikácia, ktorá umožňuje používateľom nahlasovať nelegálne skládky odpadu, sledovať ich stav a zapájať sa do čistenia.

Náhľad do aplikácie z môjho mobilného zariadenia

Hlavné funkcie spomínanej aplikácie sú:

- a. nahlasovanie skládok s geolokáciou a fotografiou
- b. stav skládky (aktívna, vyčistená)
- c. verejné mapy s výskytom skládok
- d. možnosť sledovať zmeny a aktivity v regióne

Výhodou aplikácie je prepojenie s obcami a samosprávami a verzia aplikácie v slovenskom jazyku.

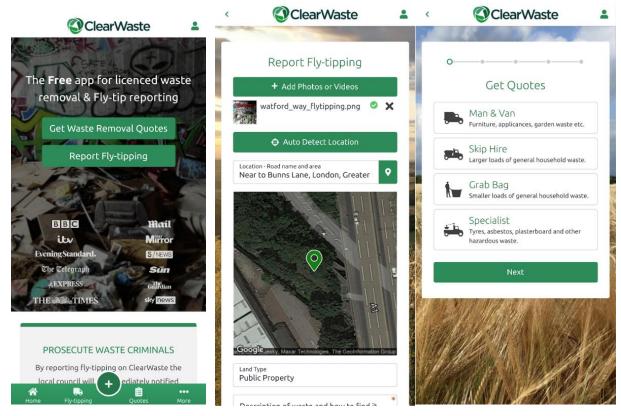
Nevýhodou je podľa môjho názoru pomerne mätúce používateľské rozhranie.

Porovnanie s mojou aplikáciou :

TrashOut je známa a globálne využívaná aplikácia, ktorá sa zameriava na mapovanie a monitorovanie nelegálnych skládok. Používatelia môžu skládky nahlasovať pomocou fotografie, popisu a presnej polohy. Okrem toho umožňuje zapojiť sa do čistiacich akcií a ponúka aj štatistiky pre samosprávy a verejnosť. Moja aplikácia na rozdiel od aplikácie TrashOut nebude obsahovať možnosť fotenia skládky.

3. Tretia menej známa aplikácia s názvom ClearWaste z dielne britských vývojárov

Získaný náhľad do aplikácie z webu

(aplikácia nie je dostupná v našom regióne)

Aplikácia, ktorá má identické funkcionality ako predošle dve spomínané aplikácie, no **nevýhodou** je zameranie len na lokalitu **Spojeného Kráľovstva**.

Porovnanie s mojou aplikáciou :

ClearWaste využíva fotodokumentáciu, mapy a prepojenie na lokálne úrady, ktorým automaticky hlásenia smeruje. Navyše ponúka prehľad o najbližších zberných miestach a firmách, ktoré odpad legálne odoberajú. Moja aplikácia nevyužíva fotografovanie znečistených oblastí a dáta nie sú zdieľané s úradmi.

Návrh architektúry aplikácie

Aplikácia bude umožňovať používateľovi nahlasovať nelegálne skládky, zobrazovať ich na mape a prihlasovať sa ako dobrovoľník na čistenie konkrétnych lokalít. Súčasťou návrhu je dátový model, architektúra aplikácie a základný priebeh používateľských scenárov.

1. Klient (samotná Kotlin aplikácia)

Táto časť beží v mobilnom zariadení používateľa. Slúži na zobrazovanie rozhrania a komunikáciu so serverom.

Komponenty:

UI vrstvy (Activities / Fragments)

Zabezpečujú zobrazovanie jednotlivých obrazoviek – napr. prihlasovanie, mapa skládok, nahlasovanie skládky, zoznam dobrovoľníckych akcií.

ViewModely

Oddelenie logiky od UI - spravujú stav obrazovky a komunikujú s dátovou vrstvou.

Repository

Vrstva, ktorá sprostredkováva dáta z rôznych zdrojov – najčastejšie z API.

- 1. ViewModel sa pýta repository
- 2. repository komunikuje so sieťou (alebo databázou).

Networking

Komponent zodpovedný za komunikáciu so serverom cez HTTP – posielanie požiadaviek (GET, POST) na backend.

Modely / dátové triedy (data classes)

Predstavujú objekty ako skládka, používateľ, čistiaca akcia – sú mapované zo/z JSON formátu.

Mapová integrácia (napr. Google Maps SDK)

Zobrazuje skládky na mape a umožňuje vybrať lokalitu pri nahlasovaní.

Serverová časť (Spring Boot)

Serverová časť beží na vzdialenom serveri, spravuje dáta a logiku aplikácie.

Komponenty:

REST API (kontroléry)

Prijímajú požiadavky od mobilnej aplikácie – napr. POST /dump, GET /dumps, POST /login, atď.

Servisná vrstva

Obsahuje biznis logiku – napr. kontrolu oprávnení, validáciu údajov, spracovanie dát pred uložením.

Repository vrstva (napr. JPA repository)

Komunikuje s databázou. Používa sa na ukladanie a získavanie údajov o skládkach, používateľoch, akciách.

Bezpečnostná vrstva (napr. autentifikácia)

Rieši prihlásenie používateľov, tokeny, prístup k API iba pre registrovaných používateľov.

Databázová vrstva (PostgreSQL)

Databáza uchováva všetky dôležité dáta aplikácie.

Hlavné budú:

User

• id: char(5)

name: String

email: String

password: String (hashovaný)

• role: ENUM (USER, ADMIN)

points: Int

DumpReport

id: Int

user_id: char(5)

description: String (krátky textový popis)

location_lat: Double

location_lon: Double

status: ENUM (NEW, CONFIRMED, CLEANED)

reported_at: Timestamp

CleanupEvent

• id: Int

• location_lat: Double

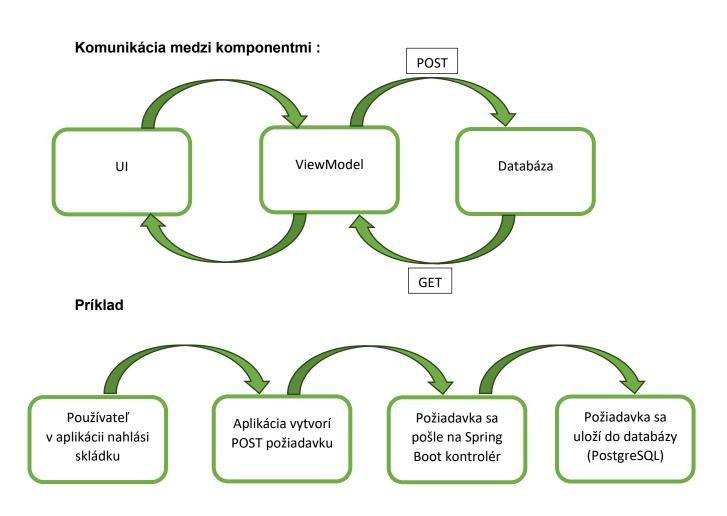
• location_lon: Double

• date: Timestamp

organizer_id: Int

volunteer_ids: Int

notes: String

Návrh vzhľadu obrazoviek

Náhľady obrazoviek som uviedol v slovenskej verzii a taktiež aj v anglickej, uvedenej pre príklad.

Úvodná obrazovka:

Po inštalácii aplikácie do mobilného zariadenia a následného spustenia, slúži obrazovka na výber, či sa používateľ chce registrovať ako nový používateľ, alebo prihlásiť ako už existujúci používateľ.

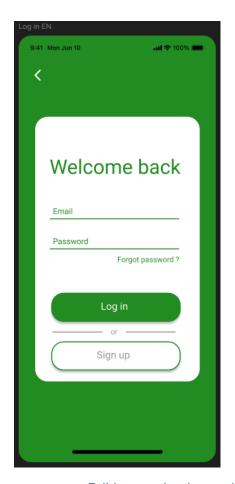
Náhľad úvodnej obrazovky mojej aplikácie

Komponenty:

Tlačidlá – Log in / Sign up
 Používateľa presmerujú na nasledujúce obrazovky podľa jeho výberu.

Log in (Prihlásenie):

Prihlasovacie obrazovky pre existujúceho používateľa

Komponenty:

- Tlačidlá Log in / Sign up, zabudnuté heslo
 Používateľa presmerujú na nasledujúce obrazovky podľa jeho výberu.
- Ikona tvaru šípky

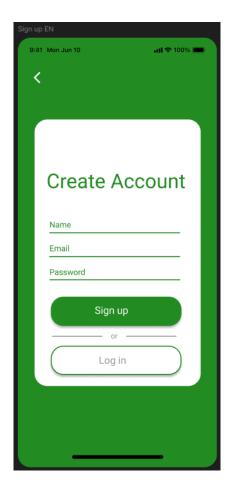
Šípka smerom doľava naznačujúca návrat na úvodnú obrazovku.

Textové polia

Slúžia na vstup od používateľa na vyplnenie informácii o emailovej adrese a hesle.

Sign up (Registrácia):

Obrazovka registrácie nového používateľa

Komponenty:

- Tlačidlá Log in / Sign up
 Používateľa presmerujú na nasledujúce obrazovky podľa jeho výberu.
- Ikona tvaru šípky

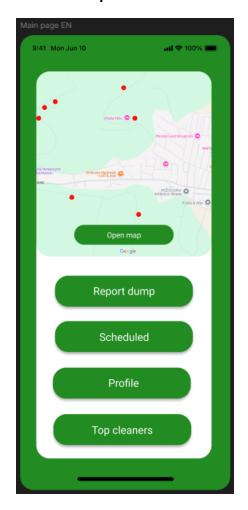
Šípka smerom doľava naznačujúca návrat na úvodnú obrazovku.

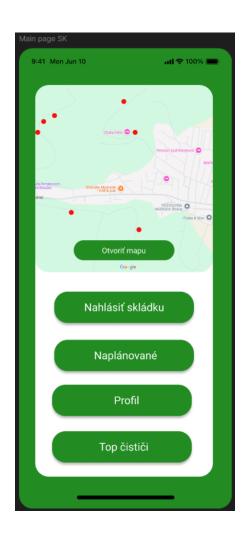
Textové polia

Slúžia na vstup od používateľa na vyplnenie informácii o mene, emailovej adrese a hesle.

Obrazovka s mapou:

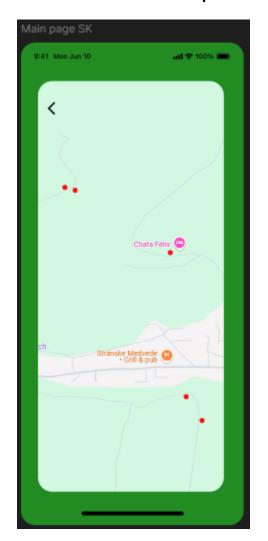
Obrazovka s výberom akcii a mapou s vyznačenými skládkami

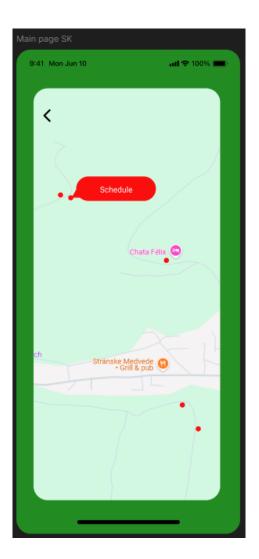
Komponenty:

- Tlačidlá Open map, Report dump, Scheduled, Profile, Top cleaners
 Používateľa presmerujú na nasledujúce obrazovky podľa jeho výberu.
- Náhľadové okno mapy

Obrazovka s otvorenou mapou :

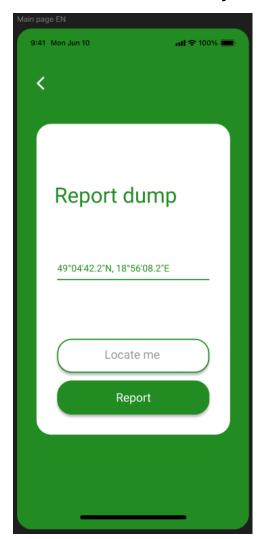
(Naľavo) obrazovka len s otvorenou mapou, (napravo) po kliknutí na konkrétny bod, možnosť prihlásenia sa na upratovanie tejto oblasti

Komponenty:

- Tlačidlá Schedule, konkrétne body na mape
 Používateľa presmerujú na nasledujúce obrazovky podľa jeho výberu.
- Ikona tvaru šípky

Obrazovka nahlásenia skládky:

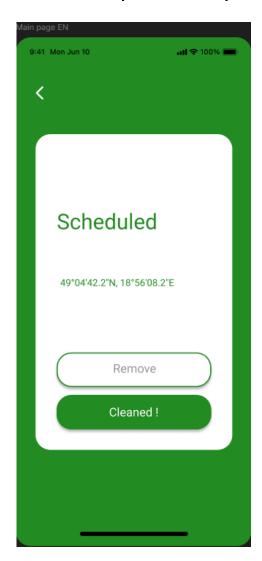
Obrazovky slúžiace na nahlásenie skládky pomocou tlačidla Locate me, ktoré automaticky do vstupného textového poľa vloží Vašu polohu.

Komponenty:

- Tlačidlá Locate me, Report
 - <u>Report</u>: potvrdí vašu lokácie a vytvorí na mape nový bod predstavujúci skládku
 - <u>Locate me</u>: Vás lokalizuje a doplní Vašu GPS polohu do vstupného textového poľa
- Vstupné textové pole slúži na vpísanie alebo automatické doplnenie GPS polohy skládky
- Ikona tvaru šípky

Obrazovka naplánovaného upratovania jednej zo skládok :

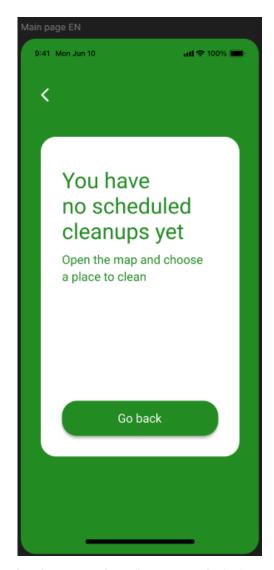
Obrazovky slúžia na prehľad naplánovaného upratovania práve jednej skládky, ktorú si používateľ vybral

Komponenty:

- Tlačidlá Remove, Cleaned a Show on map (bude pridané)
 - Remove: odstráni skládku z naplánovaných upratovaní
 - Cleaned: označí skládku za upratanú a odstráni ju z mapy
 - Show on map: ukáže na mape súradnice skládky
- Ikona tvaru šípky

Obrazovka naplánovaného upratovania jednej zo skládok :

Obrazovka pre prípad, že používateľ ešte nemá žiadne naplánované upratovania

Komponenty:

- Tlačidlá Go back
 - Go back: Vráti používateľa spať na hlavnú obrazovku
- Ikona tvaru šípky

Obrazovka naplánovaného upratovania jednej zo skládok :

Obrazovka zobrazujúca profil používateľa

Komponenty:

- Tlačidlá Log out, Go Back
 - Go back: Vráti používateľa spať na hlavnú obrazovku
 - Log out: Odhlási používateľa
- Ikona tvaru šípky

Zoznam zdrojov

TrashOut. (n.d.). *TrashOut – Reporting illegal dumps worldwide*. TrashOut NGO. Retrieved April 7, 2025, from https://www.trashout.ngo

Litterati. (n.d.). *Litterati – A global community cleaning the planet*. Litterati.org. Retrieved April 7, 2025, from https://www.litterati.org

ClearWaste. (n.d.). *ClearWaste – Report fly-tipping and find recycling centres*. ClearWaste Ltd. Retrieved April 7, 2025, from https://www.clearwaste.com